

Vse za Haywooda!

S velikim zanimanjem pazimo socijalno gibanje na zapadu. Vsi socijalni in delavski listi z gorečnostjo in vneto delujejo za Haywooda. Socijalni govori in agitacija za kandidata Viljema D. Haywood se slišijo po vsih kotih držav Colorado in Idaho.

Ljudstvo se giblje in vre, kapital trepeče in joka nad svojo zmoto in socijalisti se vže sedaj pripravljajo na kruti boj, katerega jim že sedaj nudi kapital, to je republikanska in demokratična stranka. Kapital rije in brca in že kuje naklepe, kako lepo bode zopet zmagal. Ali ne boš! Ne te volitve! Ljudstvo-delavstvo je za Haywooda, delavca, delavskega voditelja, katerega ste po nedolžnem umoru obtožili in katerega se ne upate soditi, boječi se, da drugi korenjak Haywood na vaše prste stopi in dokaže ljudstvu vaše lopovstvo. Ljudstvo je verno svojemu voditelju in bode zanj glasovalo, vam bo pa dokazalo vse vaše grdobije in vas spravilo na pot, katero ste gladili Haywoodu, Moyerju in Pettibonu.

Ljudstvo se izraza, da ne zdrži je milice, da bi ljudstvo natikalo, kadar zahteva to, kar je njegovega; ljudstvo je sito vašega nasilja in tiranstva, ljudstvo zahteva ljudsko-socijalno, delavsko vlado. — Slovenci v Coloradu, vi znate, kaj je vaša dolžnost dne 6. novembra. Ne pozabite na onega, kateri je za vas in proti kapitalu.

"Vse za Haywooda" naj doni od ust do ust in zmaga je naša!

Komplot Sojar & Co. — izjalovljen.

Tukajšnji blagoslovljenec, ki sliši na ime Sojar, prizadeva si v zadnjem času na vse kriplje, kako bi med dosedaj v miru in slogi živeče Čičaške Slovence svobodnega mišljenja zasejal seme razdora. V kak namen, — to je vsakemu jasno. Tem ljudem ni nobeno sredstvo preumazano, samo da služi njihovim sebičnim namenom.

V dosego istih stopil je v kompanijo z znanima kričaćema Zavrtnikom in Prešernom, ki tudi hočeta na vsak način dobiti vaveti in roke in terorizirati celo stranko. Raditega jima je ponujeno prijateljstvo od strani g. Sojarja dobrodošlo in z veseljem sta poljubila maziljeno roko! Prijatelji so se našli! Sklenili so tesno pobratinstvo in se na tajnih sestankih dogovorili, kako postopati, da ubijejo neljube, jim osebe.

Kot prvo žrtev si je izbrala ta lepa trojica g. Kondo. Tega se mora najprej ubiti! In zakaj? Zato ker je on najodločnejši zagovornik prave svobode in naostrejši obsovalec terorizma in duhovske ter nadvlade raznih posameznikov. — Toda ta njih grda nakana razbila se je ob značajnost in razsodnost naših somišljenikov, ki do dobra poznajo take ljudi, kakor so Sojar in njegovji kumpani. Njih nameni so preveč prozorni, da bi se ne poznalo, kaj hočejo ti združeni kričaći.

Uprašamo Vas samo, g. Sojar, kaj imate Vi iskat pri naših društvih? Brigajte se za svoja društva in za svoja duhovna opravila; nas pa pustite pri miru. Inače Vam zna slabo prestiti!

Tudi ako je hiša, v kateri prebivate, le tako majhna, je v njej vedno dovolj prostora za Sidro Pain Expeller proti revmatizmu, oslabelosti in druge bolezni. Steklenice po 50 in 25 centov.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Ruskega carja-samodržca, kojega radi njegove omahljivosti v sedajni krizi zasmehuje ves svet, polotil se je v zadnjem času nekak pogum, kaķeršnega opozujemo pri potapljačih se, ki se v svojem zadnjem obupu hočejo oprijeti vsake bilke, da se rešijo pogina. Odločil se je, da ne ukrene ničesar, kar diši po liberalizmu in reformah, temveč se v prihodnje opirati je na politiko "močne roke". Mogoče je tudi, da so mu njegovi "nedgovornii" svetovalci vtepli v glavno misel, da ga zamore le surova sila na prestolu vzdržati. Vsekako pa vztraja z vso brezobzirnostjo na stališču, da se morajo vsi svobodnomiselni elementi od vlade izključiti, in daje temu svojemu najnovjšemu političnemu prepričanju pri vsaki priložnosti z ono otroško trmo izraza, ki je značilna za vsakega slabotneža.

Sicer se je splošna stavka, kakor je bilo pričakovati, izjalovila. V Rusiji je mestno delavstvo še pre-slabo, da bi dobilo premoč. In ker pretežna večina kmetskega ljudstva — navzlic vsem puntom, ki se tu pa tam dogajajo — še vedno na carja veruje, in ker tudi armada vlado podpira, kakor se je to zgodilo v Sveaborgu in Kronstadtu: — je po zatrdilu voditeljev bitka za sedaj izgubljena.

Toda prišel bo dan — — — Nadaljna najnovejša poročila javljajo:

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič odklonil je ponujeno mu mesto vrhovnega zapovednika cele vojske v krajih, kjer je proglašeno vojno stanje.

Če se je to zgodilo pred napadom nanj ali po napadu, ni znano; pravi vzrok odklonitve pa tiči najbrže v tem, ker se veliki knez boji za svojo kožico. On priporoča, da se imenuje za to odgovorno mesto prejšnji vrhovni poveljnik čez mandžurijsko armado general Linevič, a car se še ni odločil.

Dan rojstva carjeviča se je oficijalno praznoval z običajnim razbešenjem zastav in razsvetljava. Toda navdušenja ni bilo nikakoršnega. — Prav tako!

V glavnem mestu Petrogradu je mirno. Po deželi pa so revolucionarni osredotočili vso svojo delavnost v poizkusu, umoriti generala Karatejevega, žandarmerijskega zapovednika v provinciji Samara. Napadalec generalov šel je po stopnicah v njegovo pisarno in tam vrgel bombo, ki pa ni eksplodirala. Napadalec je navzlic vsemu zasledovanju srečno ušel.

TURČIJA.

Zatrjuje se, da sta Bolgarska in Perzija sklenili vojaško konvencijo, ki je naperjena proti Turčiji.

NEMOĽJA.

Veliki škandali so se razkrili v nemškem kolonijalnem uradu. Goljufalo se je erar na debelo pri naročilih za vojaštvo v Afriki. Razun majorja Fischerja so krivi najvišji kolonijalni uradniki.

FRANCOSKO.

Starostno zavarovanje. Ministerski svet je sklenil, da stopi zakon o zavarovanju za starost in onemoglost v veljavo dne 1. januarja 1907. Določil je, da se dopolni v ta namen potrebna svota 23 milijonov frankov.

Bivši finančni minister Caillaux zagovarja v "Matinu" prav tople ožjo spojitve Francije in Anglije, da enotno pobijata obe državi nem-

ški vpliv. Nemčija si namerava z novo carinsko evropsko unijo zagotoviti v Evropi politično nadvlado. Obenem zahteva Caillaux, naj Francija obnovi trgovinske pogodbe z vsemi malimi evropskimi državami, da jih ne bo Nemčija izsesala.

AVSTRO-OGRSKA.

Angleški kralj Edward odpotuje v kratkem v kopalnišče Marienbad in od tam pride menda okrog 9. septembra na Dunaj kot gost cesarja Franca Jožefa.

Gostoval bode v Schoenbrunu.

Pri zgradbi električne železnice v Anderbuschu na Tirolskem so se v predoru vneli plini in eksplodirali. Težko ranjenih je bilo 16 oseb, med temi tudi inženir, ki je vodil zgradbo.

Ameriške vesti.

Nesreča.

Elizabeth, N. J., 14. avg. Vlak Pennsylvania-železnice povozil je 4 dečke, vsi pod 9 leti, v trenutku, ko so hoteli prekoračiti tir, in jih usmrtil. Nesreča se je zgodila vpricho več ljudij, ki so stali na kolodvoru in čakali na prihajajoči osobni vlak. Več gospa se je od strahu onesvestilo.

Defraudacija.

Birmingham, Ala., 14. avg. Blagajnik "First National Bank-e" A. R. Chrisholm poneveril je okrog \$100,000. Pri aretaciji je izpovedal, da je denar zaigral.

Plače in cene živil.

Washington, 14. avg. Delavska pisarna priobčuje poročilo o delavskih plačah in delavnem času v najvažnejših tovarnah in mehaniških industrijah v Združenih državah za leto 1905. To poročilo pravi, da so bile plače poprečno za 1.6% višje ko v letu 1904, mejtem ko je delavni čas ostal večinoma neizpremenjen. Število uslužbencev se je za 6.3% zvišalo. Kar se pa tiče cen za živila, so se te za 6.1% podražile.

Vojna v Brooklynu.

New York, 14. avg. Nemiri, ki so nastali vsled zvišanja voznine na električni nadcesti železnice, se še vedno niso polegli. Železnični nastavljenici silno brutalno postopajo in kar jednostavno mečejo iz vozov gospe in otroke, ako ti nečejo plačati zvišane voznine. Pri tem jim pridno pomagajo policisti.

Ves Brooklyn je takorekoč v bojnem stanju.

Ustanovil se je meščanski odbor, ki naj z vso odločnostjo izposluje, da se uveljavi razsodba sodnika Gaynor, ki je odločil proti cestno-železniškim družbam.

Nastali nemiri so imeli za posledico, da je službojuči policijski komisar Waldo odredil, da se policisti vzdržijo vsakega nadaljnega vmešavanja v prilog železniškim družbam. Tudi je zažugal, da bo vsak uslužbenec, ki se še spozabi nad kakim meščanom, aretiran in na zatožno klop postavljen.

Uprava cestnih železnic je nato ustavila ves promet na Coney Island.

Pozno v noč našlo se je na križišču cestne železnice na Coney Island mrtvo truplo mlade dame, koje identiteta se dosedaj še ni mogla dognati. Policija je mnenja, da je žena našla smrt pripravkov omenjenih nemirih.

Eksplzija.

Dvesto malih sodčkov smodnika eksplodiralo je v zalogi smodnika v Fontenatu, Ind. En delavec iz Xenije, Franc Hamilton, bil je na mestu mrtev, drugi pa so z malimi

in večjimi poškodbami ušli večji nesreči.

Pretep.

V Somerdale, O., prišlo je med armenskim in italijanskim delavci do pretepa, pri čemur je bil T. Brand ustreljen, Karel Antony teško, ostali pa lahko telesno poškodovani.

Ali delujejo?

V Bostonu prišlo je 17 prekupcev ledu, ki so se spuntatli radi zvišanih cen, na zatožno klop.

Samomor.

Delavec James Manson pognal si je v nedeljo jutro dne 12. t. m. v svojem stanovanju št. 373 West Ohio ulice iz dosedaj še neznanega vzroka kroglo skozi srce, in v nekaj minutah je bil mrtič. Samomorilec, okrog 43 let star, zavžil je navidezno še dobro razpoložen svoj zajutrek. Potem pa odšel v svojo sobo in se ustrelil.

Mastu Joliet proti navarnost.

Kakor poročajo meščanski listi, preti mestu Joliet navarnost od mestnega vodovoda, kateri, kakor se poroča, ni dovolj trdno narejen, da bi držal toliko maso vode, katere se vanj upelja, kakor hitro bode vodotok izgotovljen.

Mestni zastop izdal je resolucijo najeti večšega strokovnjaka, ki naj vso delo še na tanko preišče.

Pes rešitelj.

New York, 15. avgusta. Pes nekoga mornarja je rešil gospo Mamie Mayers in njeno trinajstletno hčerko. Gori omenjeni osebi vozili sti se v čolnu kacic 100 vatlov od obrežja. Čoln se je prevrnil in nesrečni klicali ste na pomoč. Mnozica, ki je stala na "Captain's pier", si ni upala rešiti utaplajoči in je zbegano vpila za pomoč. Pes, ki se je igral na obrežju, zapazil je nesrečni boriti se z življenjem in smrtjo. Kot bi trenil, skočil je v vodo in posrečilo se mu je rešiti najprej otroka in potem gospo Mayers. So. prog gospe je ponudil mornarju ogromno svoto za marljivega psa, a ta se ni hotel ločiti s zvesto živalijo. Mornar je dobil \$50 nagrade in tudi psiček si bode lahko postregel s kukesi in drugimi slaščicami, dobil je tudi petdesetak za svoj junaški čin.

Iz delavskih krogov.

V New Yorku je bil J. S. Schwarz aretiran in obtožen, da je služil modernim trgovcem s sužnji v Alabami kot prekupec in priganjač. Schwarz priznava, da je to delal po naročilu duhovnika, škofa Bonaventura Broderick iz Staatsburga. Obetalo se je tem žrtvam človeške grabežljivosti po \$1.40 in \$1.50 na dan in dobro, prosto hrano.

Toda ubogi delavci so bili grozno prevarani. Trpinčili so jih nečloveško. Morali so raz drevja terpeninov sok pobirati, stoječi do pasu v vodi. Da niso mogli ubežati, strazili so jih od nog do glave oboroženi močni zamorci. Pazniki so ne usmiljeno bičali vsakega, ki ni neprenehoma delal. Hrana je popolnoma nezavzžitna, in ker ni nikakih miz, obedovati se mora na modrocih, v katerih kar mrgoli raznega mrčesa. — Zatorej, delavci, premislite si poprej dobro, predno greste komu na limanice, in zapomnite si tudi, kedo je v tem slučaju pomagaj brezvestnim kapitalistom odirati ubogega delavca-trpina.

Inspektor države Pennsvivanije naglašava v svojem poročilu na gubernorja, da so premogokopi v omenjeni državi še večje mrtvilo od pušk tako imenovanih "Cossack constabularij". V omenjeni državi

je bilo leta 1905 usmrčenih 1,100 delavcev.

Vsi unijski delavci in njih somišljeniki Chicago, Ill., se od strani tajnika Čičaške Federation of Labor mrosijo, da kadar katerega na domu obišče pobiralec (solicitor) za novo vodično ("directory") knjigo, naj vsakteri odda namesto pravega imena ime "John Smith". Namen tega je, ako naberejo 300,000 "John Smith"-ov knjigo razveljaviti, ker io bode po pogodbi delala neumijska tiskarna R. R. Donnelly & Sons Co. — Railroad Telegrapher.

Delavci kontraktorja E. H. Dyer Construction Co., kateri postavljajo tovarno za sladkorni trust v Brush, Colo., poslali so odbor dveh mož h glavnemu delovodju J. J. Malone ter prosili za plačo po 50c. na uro namesto po 40c. do sedaj. Delovodja Malone ni hotel z odborom drugoga govoriti kot to, da jim je bahaško odgovoril, da si naj poberejo svoje orodje. Vsi delavci so popustili delo razven treh mož.

Neki profesor razpravlja v svojem članku v (O.) "Advocate" teorijo, da on ne najde nobene razlike med črepinjo milijonarja, postopačem ali farjem. Kdo bi si kaj takega mislil? In vendar je to logično — nobeden teh ne dela nič, in vendar živijo o potu in žuljih delavca.

Lokalne novice.

Sliši se, da se ne spodobi onim cerkvenim pevkam, ki žele prisostvovati mešanemu pevskemu zboru, tako storiti.

Vprašamo pa le, če se je spodobilo prositi delavski pevski zbor "Orel", da je zaoril pri sv. maši na preteklo veliko noč! Mislimo, da ni nobenega greha navduševati se s narodnim čustvom.

Rečemo le: "V slogi je moč!"

Velika državna banka na Milwaukee Avenue je postala pravcata anarhistična luknja. Nje predsednik Paul O. Stensland, ki ni oropal samo drugih narodnosti, ampak kakor se vidi iz podatkov, tudi nekatero naše rojake Slovence in Hrvat, se še sedaj skriva. Policija že tuhta, da je iz sveta izginil.

Blagajnik Hering je v luknji, ker ni mogel dobiti poroštva \$50,000 in kakor se sliši, je zelo zadovoljen s začasnim stanovanjem.

Truplo samomorilca Frank Kowalski iz 340 N. Carpenter ceste, bivšega "teller" propale banke na Milwaukee ulici, je stražilo dvanaest "možekov" in marširalo s poleni v boku ob krsti, ki se je pomikala naprej. Velika množica opeharjenega občinstva sledila je za pogrebi in krsto. Bati se je bilo nemirov, vendar ljudstvo se je do stojno vedlo. Bančni krah je vzrok Kowalskega samomora.

Slovensko delavsko povsko društvo "Orel" se je preteklo nedeljo izvrstno zabavalo na Riverside. Zabava je bila domača in prosta. Na zabavi se je veliko govorilo o prihodnji veselici, katero bode kmalu pevsko društvo s sodelovanjem ženskega zbora priredilo.

Na prodaj.

Radi odhoda v staro domovino prodam še dobro ohranjene, štiri-glasne harmonike, nemškega izdelka, po nizki ceni.

Louis Zlapjoh,
Box 48,
Chesterton, Ind.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Tretji del.

XXIII.

Sele pozno zvečer je bil s svojimi revizijami gotov, a še ni mogel iti počivat. Prišli so bili kurirji z raznih strani in prinesli poročila, da so se kmetje začeli upirati naloženim kontribucijam. Od vseh strani se je pisalo, da sicer ne bo vzdržati miru. Robelot se je jezil in toliko bolj, ker ni imel toliko orožnikov, da bi bil tem prošnjam ustregel.

Prišel je pa še drug kurir naravnost iz Pariza, ki je imel generalnemu guvernerju v lastne roke izročiti važna pisma. Zahteval je, da ga grof Bertrand takoj sprejme.

— Dekreti so velevažni, je rekel kurir in med njimi se nahajala tudi lastnoročno pismo cesarjevo.

Grof Bertrand je že spal, a njegov sluga ga je zbudil. Ko je grof Bertrand pregledal cesarjevo pismo in dekrete, je bil do skrajnosti presenečen. Takoj so bile razposlane ordonance na razne strani in ko so bili čez dobro uro zbrani v škofiji generalni intendant grof Chabrol in vojaški zapovedniki, so izvedeli nepričakovano novico.

— Cesar me je poklical k armadi, jim je naznačil grof Bertrand. V posebnem pismu mi je sporočil, da smatra evropsko koalicijo proti Franciji kot neizogibno, in da zato svojih generalov ne more več puščati na upravnih mestih.

Med zbranimi francoskimi funkcijonarji je nastalo nepopisno začudenje.

— Moj naslednik postane maršal Iunot, je nadaljeval grof Bertrand. Ta ni več sposoben za vojno. Za ta čas pa, da pride maršal Iunot, ki je že na potu v Ljubljano, imenujem generala Dauthouarsa svojim namestnikom.

General Dauthouars je bil star gospod, ki se je odlikoval v raznih bitkah in imel toliko ran, da so ga imenovali v Ljubljani "ta poflikanega generala". Za vojno ni bil več sposoben in prav zato ga je Bertrand imenoval svojim namestnikom.

— Kdaj pa utegne priti maršal Iunot? je vprašal grof Chabrol.

— Tekom desetih dni je gotovo tu. Jaz se odpeljem jutri zvečer — kar je po cesarjevih in vladnih naročilih se urediti, se uredi jutri.

Grof Bertrand je odslovil francoske funkcijonarje, potem pa sedel za mizo in pisal razna pisma. Tudi od svoje žene, ki se je z otroki in sorodniki mudila v Trstu, se je pisмено poslovil, ker je nameraval čez Koroško in Tirolsko odpotovati na Nemsško k armadi. Ko je bil s pisanjem gotov, se je zavil v širok plašč in šel na Stari trg, kjer je v nekdanji mestni prodajalni kruha (sedaj Ničmanova hiša) stanovala njegova ljubica, Ana Kranjec. In od te se je res težko poslovil, ker jo je resnično ljubil. Ostal je pri nji do jutra, in ko je odšel, je imel mokre oči.

Ana Kranjec pa je po njegovem odhodu radovedno odprla mošnjček, ki ga je bil grof Bertrand pustil na ponočni omarici in skoro zavriskala vesolja, ko je našla v njem sto Napoleondorov. Napravila se je hitro in stekla po stopnicah v sobo, v kateri je stanoval intendantni pisar Viktor Zabukovec. Smeje se je vrgla nanj in zvenketaje s cekini vpila:

— Fant moj — zdaj je vsega konec, meni se ne bo več treba prodajati, tebi ne vohumiti; zdaj boš kmalu moj mož in jaz tvoja žena.

XXIV.

Žandarmerijski zapovednik Robelot je ves besen prišel na generalno intendantno in že v predsobi kričal:

— Zdaj imate, kar ste iskali! Mene niste hoteli slušati! Zlepa ste hoteli duhovne pridobiti — morci ste bili vsi skupaj.

Uradniki so tekli z vseh strani skupaj in tudi grof Chabrol je pri-

šel iz svoje sobe.

— Kaj pa je, da ste tako razburjeni, gospod Robelot?

— Kaj je, ekselencia? Robelot se je razkoračil in z vso grandeco vzkliknil: Punt je! Revolucija je na deželi! Kmetje se dvigajo in streljajo na orožnik! Kaj Vam nisem vedno pravil, da pride tako, če ne bodete z duhovniki brezobzirno postopali.

Robelotove besede so zbudile občeno vznemirjenje in zlasti grof Chabrol, ki je že dlje časa bolehal, se jih je resnično prestrašil.

— Povejte natančno, kaj se je zgodilo.

— Na Bledu so davi kmetje naskočili orožniško postajo. Orožniki so morali streljati, da so se rešili. Ves Bled se je spuntal. Vse je oboženo in pripravljeno za boj.

— A zakaj? Saj se vendar ni nič zgodilo, kar bi moglo ljudi vznemiriti.

— Ljudje so izvedeli, da je generalna intendantka ukazala blejsko romarsko cerkev prodati in zato so se spuntali.

— A ta ukaz še ni izdan, saj ga še nisem podpisal, je vzkliknil silno presenečeni grof Chabrol. Odlok leži še tu na moji mizi. Od kod vedo Blejci, da sem to odredil?

Robelot je kaj debelo gledal, ko je slišal te besede in drugi navzočni uradniki si tudi niso znali tolmčiti, kako da so blejski kmetje vedeli za ta ukaz, še predno je bil podpisan in izdan. Nastala je mučna tišina. Šele čez nekaj trenutkov je rekel grof Chabrol:

— Pri intendantci mora biti kak volun, ki je izvedel, kaj se pripravlja in je to izdal. A kdo more to biti?

Uradniki so molče prikimovali, a nihče ni rekel ničesar.

— Najlepše pa je to, se je jezil grof Chabrol, da sem odredil prodajo te nepotrebne cerkve, da bi kmetom bilo manj plačati na vojni kontribuciji.

— Tudi pri Višnji gori so nastali nemiri. Orožniki so videli ponoči nekega tujega človeka iti iz farovža v St. Vidu. Hiteli so za njim, a niso ga mogli vjeti. Povsod pa so jim kmetje delali ovire in pod mestom so nanje streljali.

— Tako, tako, je rekel grof Chabrol in začel hoditi po sobi gor in dol, kakor bi premišljal, kaj je storiti. Bil je blag in dober mož, ki je Kranjsko resnično ljubil in prebivalstvu rad pomagal — ali sprevidel je, da se v teh nevarnih časih z dobroto ničesar ne opravi.

— Gospod Robelot, je rekel grof Chabrol po kratkem premišljevanju, odredite kar treba, da se te revolte nemudoma in brezobzirno zatro. Nadalje zaukažite orožništvu, da zadušijo vsak pojav upornosti, če treba z orožjem. Še danes izdam razglas, da bo vsakdo brez usmiljenja ustreljen, kdor se upre ali pri komur se dobi orožje.

Robelot se je brez ugovora udal ali zadovoljen ni bil. Odhajaje je rekel intendantnemu tajniku Beaumesu:

— Naj bi me bil ekselencia pooblastil, da pustim ustreliti pet duhovnikov, pa bi bil takoj nar v deželi.

Robelot je takoj preskrbel, da sta na Bled in v Višnjo goro odjedila dva oddelka konjenikov. Zapovednikoma teh oddelkov je skrivaj povedal, da naj bodeta brez skrbi, če bi slučajno bil kje ustreljen kak duhovnik, če bi ga našli pri upornikih.

Ljubljansko prebivalstvo je vstalo o kmetjskih punjih močno vznemirilo, a v še večji meri pa vladne organe, in sicer zaradi dejstva, da so ljudje na kmetih vedeli za vladne odredbe še predno so bile iste izdane. Policijski komisar Toussaint je kar obupaval. Toliko se je že trudil, da bi prišel zarotnikom in njihovim pomagačem na sled, a vse zaman. In sedaj ga je mučila še zavest, da morajo zarotniki imeti zaveznike celo med vladnimi uradniki.

Kmetjske revolte so napotile Las Cazes, da je sklical prostozidarje in zlasti kranjskim članom lože porlaga) na srce, naj v teh nevarnih časih podpirajo vlado ter skrbe po

svojih močeh, da zunanjih sovražnikov ne bodo podpirali notraji sovražniki.

(Dalje prihod.)

Slovensko liberalstvo.

Piše Dr. S.

Iz stare domovine.

Kjer so vodilni stanovi gospodarsko slabi, tam tudi duševno niso jaki in seveda kmet in drugi delavci ni dober gospodar, ali pristopen vsjnim duševnim razvojem. Tlačan, suženj je bil tudi na svoji zemlji slab delavec, ker bi mu grajščak, farovž in samostani vzeli, ako bi bil imel več čez ohranitev golega življenja. Tlakovsko gospo in meščanstvo srednjega veka je živel kmet. V narodih, v katerih je bil meščan dober gospodar, delavec, vodil je kmeta na svitlejšo plan, ker je dobil potem več od njega. Meščan se je podvizal, da je spravil kaj omike mej kmete, da so mu mogli dati več prebitkov njenega dela. Pri nas vsega tega nič — ali le malo; voditelj za nič, vse drugo za nič. Na Nemschem, Angležkem se še držijo po večjem veleposestniki v naših časih, ko nimajo več tlakovcev delavcev, ker kmetujejo kot novodobni kmetjski veščaki, pri nas na Slovenskem se držijo kaj slabo veleposestva, ako ni hosta večji kos vsega veleposestva. — Pri nas se prodajajo na drobno zaporedoma veleposestva. To je proces, ki se povsod vrši. Ljudstvo neče več tlakariti, intenzivno, vrtnarsko obdelovanje polja, reja prešičev, krav, kuretnine redi kmetjsko famlijo tudi na par oralov sveta. In kmeta pri tem obdelovanju ni treba toliko; večina kmetjskih delavcev se poda v delo industrije in ta plača boljše, kakor zamore plačati veleposestnik. Sicer pa je prišlo z večjo omiko mej ljudi stremljenje pa neodvisnosti. Tako grdo pa, kakor na Slovenskem nikjer niso grajščaki svoja lepa posestva, ki so dobro živela njihove prednike, prodali za mali denar, kar se jih je dozdal razprodalo po prekupcih. Te prodaje kažejo, da so naši veleposestniki najslabše gospodarsko izobraženi kmeti. Prigodilo se je, da prodajalec grajščine še ni šel oralov, koliko jih ima in ne smrek površno, kolikor jih stoji v njegovih hostah, da bi si kolikaj napravil pregled v vrednosti njegove zemlje. — Stokovnjakov v kmetijstvu je bilo bore malo mej slovenskimi veleposestniki. Le v zapravljanju so bili dobri veščaki.

Tako se tedaj ni čuditi, da je nardarjen slovenski kmet, bivajoč ob važnem morju, na dobri zemlji s svojim grajščakom, duhovnikom in meščanom tako malo storiti mogel v gospodarstvu in duševnem življenju. Izobrazba, napredki v gospodarstvu se ne vstvarjajo čez noč, ampak skozi tisočletja se razvija človeška pamet in potomci zidajo na podlagi prednikov naprej. Nič se ne izgubi duševne, gospodarske moči; ali če so predniki bili za nič, tudi potomci ne morejo zdatno naprej.

Le enkrat, v 16. stoletju je bilo živahnejše življenje v naših krajih. Bilo je v naših deželah isto tlakovsko gospodarstvo, kakor pri Nemcih. Iste gospodarske razmere so izcimljale iste prikazni. Meščan se je razvil, kakor na Nemschem. V 16. stoletju se je začel boj meščanstva proti grajski in duhovniški gospodi, gospodarstvo proste lastnine proti tlakovski vezani lastnini; meščan je hotel dobiti premoženje tlakovske gospode v svoje roke in to teženje povzročilo je hude boje proti katoliškemu duhovniku in ta boj se je lotil tudi verstva oziroma največjih neumnosti, ki jih je tlakovska kmetija izcimila v verstvu. Slovenci smo bili tudi Luterani in to dobro skozi 50 let. Grajščak, meščan in po večjem kmet bili so Luterani. Tedaj so se začele pri nas ljudske šole, tedaj so prišle prve in v slovenskem jeziku tiskane knjige mej ljudstvu in prav lep boj je bil mej Luterani, katoliškimi razdivjanimi duhovniki in katoliškimi av-

strijskimi vladami. In boji s Turki povzdigovali so tedaj ves narod. Tedaj se je tudi kmet brigal za zboljšanje svojega stanja, za osvobojenje tlake in desetine. Kmetjske ustaje so bile na dnevnem redu.

"Ta reformacijska doba je najsvitlejša stran naše slovenske zgodovine," tako piše slovenski zgodovinar. Po njej zopet narod zapada v mrtvilo. V 17. stoletju se ojačijo avstrijski vladarji s pomočjo papeževa in njegovega denarja; z jezuiti na čelu udušili so protestantizem v našem ljudstvu in stem zatrli za dolgo napredek našega naroda. Najboljši ljudje zapustili so domovino in prišli so vanjo malovredni tujci. Stare plemenitaške rodovine, ki so z narodom zrasle, so vidle v kmetjskih ustajah reformacijske dobe, da je treba s kmetom lepše ravnati, tudi zaradi tega, da ga pridobijo luteranski veri; te rodovine so zapustile domovino, vzemši seboj dosti premoženjskih moči (dosti slovenskega premoženja požrlo pa je papežstvo); na njih mesto so prišli katoliki — tujci iz vseh vetrov, ki so z narodom kar mogoče grdo ravnali. Stare rodovine, katere so se vrnile in pokatoličile so pa zapale občnemu mrtvilo, ki ga je stvarjal absolutizem vladarjev, ki je nastopil po reformaciji. Bogatejši, boljši meščani so šli v tujino, na njih mesto ni prišlo kaj prida iz tujine in naraščaj iz dežele v mestu ni imel prave šole. Drugod so Protestanti s absolutističnimi kralji ustvarili veliko gospodarstvo, ki je privedlo kmetu osvobojenje tlake in desetine in v mestih so utirali veliko trgovino in industrijo; pri nas nič, v Avstriji sploh malo. Pri nas ni bilo za to ljudi, niti voditeljev v gospodarstvu, niti gospodarskih šol. Katoliški far je bil še najizobraženejši in ta je manj vedel, kakor današnji absolviran gimnazijalec. Realnih študij nobeden ni gojil, le latinščina in pozneje grščina sta bili vse. Le tehnične študije so človeško delo zboljšati pomagale, pomagale iznajti spretnejše orodje, človeka učile računati, mu pomagale na kmetiji in v meščanskih obrtih. In protireformacija oropala je narod vsega premoženja, ki se je dalo odnesti. Katolicizem vzel je vsem energijo. S praznimi rokami, s prazno glavo, in s nespretno roko se ni moglo nič prida napredka ustvariti. Ameriko so protestantovski ljudje in ljudje brez vsega premoženja postavili na noge in danes stoji Amerika kot velika delavnica nad vsemi drugimi državami. Evropski naseljenci v Ameriki so vse, kar je Evropa imela neumnega, vrgli od sebe in v novi domovini ustvarili največja bogastva, sledeči samo svoji pameti, katere ni poneumljala kaka bojazen pred večnostjo, peklom, ne upanje na kaka nebesa. (Poneumnevanja po Ameriki je dovolj, sosebno istega najdemo na dnevnem redu v slv. cerkvah in farovžih.—Opomba ured.)

Mi Slovenci nismo smeli rabiti svoje pameti. Za nas je mislil far in uradnik absolutističnega vladarja — in ta je bil po večjem sin kake plemenitaške rodovine. To moramo večkrat povdarjati, ako hočemo razumeti prikazen, da naš duševno jak kmet in meščan nista ustvarila v jako plodnem ozemlju in ob važnem morju skoraj nič novodobnega gospodarstva, omike. To moramo pa tudi navesti, ako motrimo nastop liberalstva mej Slovenci, katerega smo omenili začetkoma.

Na slovensko. Štajerskem se je začelo, kar zovemo boj slovenskih liberalcev s duhovenstvom. Ob volitvah so posvetnjaki trčili s duhovniki vkup in začelo se je. Ustvaril se je "Slovenski Narod". Ta se je preselil čez nekaj časa v Ljubljano. In na Kranjskem se je potem vršil boj mej slovenskimi liberalci in duhovniki v vsem redu. Bil je to prav vesel boj. Zadnjih 20 let je prišlo v tem boju do popolnega razdora mej liberalci in duhovniki. Liberalci so si privezali na Kranjskem nemske veleposestnike v deželnem zboru in tako imeli večino v kranjskem deželnem zboru. Stem so imeli večji upliv v deželi. — Ako se pogleda, koliko je ta boj ko-

stil, najdemo dosti koristi. Bilo je pogumno podjetje, se podati v boj s katoliškim duhovnikom, kateri je imel skoraj vso kmetjsko maso v svojih rokah, ki je šuntal kmeta proti meščanu in proti vsem, ki se niso njemu podvreči hoteli. Bilo je dosti poguma treba, boriti se s katoliškim fanjem, ki ne pozna meje maščevanja in kteremu je šlo za njegovo vedno prazno bisago v tem boju, za njegov upljiv nad maso kmeta, za kmetovo denarnico. Včasih so se naši popi le oenili jeze v teh bojih. Razumljiva je bila ta srditost.

(Nadalje sledi.)

VODAKOVA GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno za zabave
in dvorane za zborovanja.
TELEFON CANAL 7641

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in danske cigarete. J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

MATIJA KIRAR
GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk
Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.
Izvrstne smokle.
TELEFON ŠTEV. 4373

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografirni atelije
mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.
1841 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite
dvanajst kabinetnih
slik, pri fotografu

193661

Dobro delo, zmerne cene.

STARA IN IZKUŠENA
CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.
Obrnite se do naših zastopnikov
kateri Vam dajo potrebna navdila
o cenah in času kedaj parniki
odplujejo.

Se iščete agentje!
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Socijalna razmotrivanja.

Kaj zahteva socijalizem?

IX.

Slovensko katoliško časopisje po svojih urednikih in dopisnikarjih, večini katoliških duhovnikov naperja grozen boj proti socijalizmu in njegova pripadnikom. V svojih predah pobijajo socijalno doktrino in socijaliste rekoče, da socijalizem je v nasprotju s vero, da če socijalizem kedaj zavladala, verska prostost kakor tudi politična izgine. To je laž in neki slovenski časopis, katerega urednik razmotriva socijalizem, ve toliko o njem, kakor novorojeni otrok, ki še ne ve, da živi. Ravno v tej koloni pod istim naslovom čitali so c. sodrugi, da socijalizem zahteva in nam garantira politično in versko prostost. O tem se je na debelo in široko razmotrivalo in sedaj se prikaže spaka v katoliškem listu, ki trdi nasprotno. Sicer pa ni čuda; katoliški duhovni se boji socijalizma, ker če socijalizem zavladala, beračenje in kupičenje denarja bode prenehalo, temna doba klečeplastva spremenila se bode v dobo napredka, izkoriščevanje delavca-trpina bode prenehalo, vera in veroizpovedi ne bodejo politične stranke, kakor so sedaj. Ali je bil Krist politikar, ali je on za to dal sv. Petru ključ, da bi odpiral drugim duhovnom duri do parlamenta in drugih političnih in civilnih uradov? Ne, nikakor ne! Duhoven je nastavljen kot "božji" pastir, in kot tak naj se drži svojega posla in ne išče posvetnega bogastva in kraljestva. Ko bi duhovni, verski oznamovatelji v obče pastili politične stranke na strani in hodili svojo pot, katero jim je odkazal Krist sam, vere ne bi bile na tako nizki stopinji, kakor so ravno danes.

Če pomislimo, ali ni bil Krist eden največjih socijalistov, ali ni on izpolnil, kar je Bog odredil, ali je on prelomil katero desetih božjih zapovedi. Ne! Kaj pa njegovi namestniki?

Peta božja zapoved se glasi: "Ne ubijaj!" Ravno isto uči socijalizem, kateri tudi zahteva, da se smrtna kazen to je ubijanje, obglavljenje itd. odstrani.

Če pa pogledamo v preteklost, če pogledamo zgodovino katoliških narodov, če pogledamo cerkveno zgodovino, vidimo, da so božji namestniki sami križali, žgali, morili in ubijali ne samo posameznike ampak cele narode. Cerkvena inkvizicija, križarske vojske, vojske raznih evropskih vlad, katere so pod kontrolo katolicizma, so nam najjasnejši dokaz, kako cerkev po svojih duhovnikih izpolnjuje deset božjih zapovedi.

Cerkev je še danes velikanška moč, katere se bori s socijalizmom, boječa se, da se s prevlado socijalizma ne uresniči Kristovo prorokovanje: "Prišel bo dan, ko bode en hlev, en pastir." S tem je pa hotel reči: "Prišel bo čas, ko bo zavladalo bratoljubje." Ali se socijalna doktrina ne vjema z vsem, kar je Krist učil, ali socijalna demokracija ne uči isto, kakor se čita v berilu iz lista sv. Pavla apostola do Efežanov 4, 1-6. "Bratje, prosim vas jaz jetnik v Gospodu, da spodobno živite po poklicu, h kateremu ste poklicani, z vso pozornostjo in krotkostjo, s potrpljenjem; prenašajte eden drugega v ljubezni, in skrbite ohraniti edinstvo duha v zvezi miru. Bodite eno telo in en duh, kakor ste poklicani v eno upanje svojega poklica." In v evangeliju sv. Matevža 22, 34-46 čitamo: "Druga zapoved pa je tej enaka: 'Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.'"

Njegovi namestniki (samo po imenu) se ne drže njegovih zapovedi. Ali katoliški duhovni žve spodobno po poklicu, h kateremu so poklicani, ali oni skrbje, da se ohrani edinstvo duha, ali oni ljubijo bližnjega, kakor samega sebe?

Ne, nikakor ne! Vero in Kristove nauke izkoriščevajo v svoje podle namene, njih poklic jim je deveta briga in edinstvo človečanstva jim je trn v peti. Oni so ravno nasprot-

ni temu, kar je Krist učil, kajti ko ne bi bili, ne bi toliko bičali socijalizem in njega doktrine. Njim je politika več kot njih poklic. Krist jih je postavil, da oznanjujejo njegovo vero in ne kot politične agitatorje. Toraj, tu je samo ob sebi razumno, zakaj se katoliška duhovščina brani socijalizma. Kakor vže rečeno, katoliški duhovni so politikarji in ne božji namestniki in ker socijalizem zahteva veroizpovedno svobodo kakor tudi politično, oni dobro vedo, da vera bode morala postati zopet ono bistvo, katero je učil Krist, in da oznanjevalci vere ne bodejo imeli take moči kot politikarji. To jih kolje in grize!

"Ne kradi!" pravi sedma božja zapoved. Današnji razredni sistem nam je najlepši dokaz, kako se ta sveta zapoved izvršuje. Čitalci tega lista sedaj že razumejo, kaj se s razrednim sistemom misli, toraj nam ni treba tu razkladati o njem. Vsakdo vč, da socijalna demokracija zahteva odpravo razredov. Čemu? Gospodujoči razred uživa to, kar izdela delavski razred; a delavski razred dobi pa samo drobtinice od svojega izdelka. Gospodujoči razred krade produkt delavskega razreda; ali ni to greh? Vsekako! Z odstranitvijo razredov in upeljavo splošnega gospodarskega sistema pa mora prenehati tatvina, katera je danes na dnevnem redu. In ne samo to, ako socijalizem zavladala, tatvina v obče postala bode mrtva stvar, bode izginila izmed človeške družbe. Krasti nam ne bode treba, kajti ako bomo zmogni za delo ali ne, življenje in svoja veselja bomo imeli ravno tako, kot vsi drugi. Lakomnost in pohlepnost po "vsemogočnem" tolarju bode izginila in zadovoljnost zavladala.

Tega se tudi naš izkoriščevalci najbolj boje. Duhoven v socijalni eri ne bode vpil iz lece in izpred altarja: "Dajte, dajte!" ampak učil bode to, kar je Krist učil in izpolnil svoje verske dolžnosti. Svojemu poklicu bode zvest in koristen človeški družbi; tako dolgo pa, dokler bode hlepel po posvetnem premoženju imel bode boga samo na jeziku in s šibami svetega evangelija pomagal kapitalu bičati delavca.

Iz vsega tega razvidite, da socijalizem se strinja popolnoma s deseto božjo zapovedjo, ki se glasi: "Ne želi svojega bližnjega blaga."

Kapitalisti in duhovni sedajnega časa pa te zapovedi ne poznajo. In ko bi jo poznali, gotovo ne bi delavec delal po deset ur na dan za bori \$1.25, a ostalih 9 tolarjev pa tako prostovoljno (?) pustil ali daroval kapitalu. Ko bi še to bilo vse, naj bi bilo. Delavec mora plačati za stanovanje, vzdrževati svojo rodbino in potem mora še od te bore svote odtrgati toliko, da se njegov dušni pastir valja v izobilju in masti kot pršutina.

Socijalizem je nasproten temu oderuštvi in izsesavanju; socijalizem sovraži parasite in radi tega parasiti in nihče drugi ne sovraži socijalizma.

To je pribita istina in kjer je istina, tam ne najdete oderuhov in krvososov.

Socijalizem v nobenem oziru ne nasprotuje veri, z vso odločnostjo pa se upira posvetni vladi in politikarji od strani duhovništva; v obče socijalizem je za splošno gospodarstvo in proti razredom.

"Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega." Tudi te zapovedi se naša duhovščina ne drži ampak prav pošteno udriha po vsem, kar jim ne gre na roke in kar se njim ne dopada.

Zakaj toraj toliko mažejo po katoliških časopisih in zakaj toliko bičajo in križajo socijalizem in socijaliste.

Katoliški duhovni v obče reče no se prokleto malo menijo za to, kar jim vera zapoveduje in politika jim je glavna smer svoje požrtvovalnosti; s politično močjo nameravajo zopet pridobiti to, kar so imeli petsto let nazaj; ali v tem se motijo! Socijalna stranka je še majhna in slaba, ali njena moč raste s vsakim dnevom: in kmalu se bode svitala "rudeča" zarja na

vzhodu in posvetni duhovščini bode donela "skrajna ura".

Katoliškim duhovnom in kapitalu se priporoča evangelij svetega Matevža v petem poglavju od 20-24 vrste v prevdarek:

"Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne ubijaj; kdor pa ubija, bo sodbe kriv. — Če tedaj svoj dar prineses le oltarju, in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe: pusti ondi svoj dar pred oltarjem, in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom in tedaj pridi in daruj svoj dar."

Civilizacija kot vzrok bolezni.

Veščak Senn, obče znani rano celnik, se je ravnokar povrnil iz potovanja po Afriki in je obelodanil rezultat svojih študij na raku, ki se pogostokrat zaleže z jatahon dotne dežele. On nas zagotavlja, da se ta grozna bolezen najde samo med civiliziranimi narodi. Kaj naj se stori za preprečenje razploditve raka in tuberculose, ne da bi spremenili naš že ustanovljen način življenja? S vživanjem Trinerjeve zdravilne grenkega vina si zamoremo ojačiti naš sistem v taki meri, da je potem isti v stanu varovati in braniti se vsakemu napadu teh dveh bolezni. To vito povzroči delovanje prebavnih organov in tako ponovi in poživi kri. Kadarkoli, kateri izmed vaše družine se ne počuti dobro ali ravno tako kakor bi moral biti, dajte mu tega grenčeca; vi bi morali isto piti, kadarkoli se počutite slabi, gmotni, nervozni, karkoli ne morete jesti, delati, spati ali kadar se vam polt spremeni.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

VABILO!

Rojaki Slovenci pridite na drugo — veliko — letno veselico, katero priredi slovensko narodno podporno društvo "Adrija" št. 3. S. N. P. Jednota v Johnstown, Penn., dne 18. avgusta t. l. točno ob pol sedmi uri v Hrvatski dvorani na Sedmi ulici v Cambria City.

Ta veselica je prirejena v svrhu nabave društvene zastave. Vjuni no vabimo vse cenjene sobrate in vsa tukajšnja bratska društva in ona v Conemaugh, Pa., k obilnemu posetu. Vstopnina za gospode \$1. Dame proste.

Za izborna godbo, dobro zabavo in fini prigrizek, skrbel bode "Odbor".

ZAHVALA.

Cenjeni gosp. Dr. E. C. Collins New York.

Na Vaše pismo, v katerem se zanimamo o delovanju in učinku meni poslanih zdravil, sporočujem, da nisem še vseh zdravil porabil, ker je zadostovala jedna butekla in pol za ozdravljenje moje bolezni. Tri tedne sem jemal zdravila. Zatoraj se vam morem točno zahvaliti za ozdravljenje moje bolezni tako kratkem času.

Konečno Vas pozdravljam ter vam ostanem hvaležni in iskreni prijatelj, Anton Rettel 1210 N. Center Str. Joliet, Ill.

NAZNAILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vsih tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na M. P. Pazderic P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50 Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

Največja slovanska tvrška

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Se priporoča vsem slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakterih potrebščin. Izdelek je najfinji in najkakovnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Pišite v svojem jeziku po vzorce ali vzorčno knjižico.

Nestevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabave večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše spijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu s seboj pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske erte.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekateri prodajalci trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljave je
slededeči:

"Glas Svobode"
669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Chicago, Ill., 12. avgusta.

Moj dopis v št. 31 je najbrže
užalil vašega prejšnjega urednika,
kajti v zadnjem času se je tako
ujučil, da je kar s "košem" udril
pričel ali to nič ne dá. Zelo mi
je bilo neljubo, da sem ga pičil od
strani, ker je pa resnica, da se je
pečal s našim fajmoštom, mi pa
tudi ni nič žal, da sem stvar ome-
nil.

Nekje ob Erijskim jezeru izha-
jajoči novi dnevnik vidno in ne
vidno napreduje ter spravlja ljudi
kar žive v nebesa. Temu v dokaz
je najnovejšo uredovanje celega li-
sta, pa bodi si iz prve ali zadnje
strani. Ni se čuditi, saj imajo "na-
turne" urednike, katerih šef je
podkovan v urejevanju časnikov
vseh političnih strank, sosebno se pa
blišči njegova bistrost pri urejevan-
ju katoliškega dnevnika. Oglejmo
si njegovo čtivo in za tem par o-
glasov.

V števil. 160. pod mestnimi novi-
cami, se čita:

"Socialisti bodejo napravili pre-
povedano imeti javna preda — po-
skus s policijo. Socialistom je va-
nja na cestah."

Da-li to pride iz Chicaških klav-
nic?

V števil. 164.: "John D. srečno do-
ma in sodnije ga bodejo cukale za
brado." Ali ne veste, da Rockefeller
nima las? Ko bi rekli, da mu
bodejo potegnili "baroko" raz gla-
ve, bi že bilo!

Pod dopisom iz Pittsburga je
nekoga zdravnik s "božjo pomočjo"
ozdravil. Menda ne verujete v Do-
wijevo doktrino?

Na Ely, Minn., ponesrečil pa se
je zelo tituliran Italijan in pše: Iz
tega kraja nam poroča rojak g.
Jos. Jos. J. Pesheli: Dne 25. julija
se j tu ponesrečil mnogim rojakem
znani Italijan John Montegia Mon-
tegia." To je d'spač, ka-li?

"Če bi se šteje vse številke u-
morjenih oseb, ki so jih do sedaj
časopisi naznanili ki sn sedaj časo-
pisi naznanili ki so se baje namno-
žili." Zavarujte se sami zoper ne-
sreče, ki jih slovenskim urednikom
ponujate v vašem košu.

Štev. 166. Pod naslovom: Du-
hovnik Bilc umrl, nam podaja sle-
dečo sliko iz kmetije:

Prišla je dne 13. m. m. po noči
v Ilirsko Bistrico bela smrt in na
koncu vasi utrjala sredi prijazne-
ga vrta ob bregu čistega potoka
nekaj rdeči (!), toda od 67letne
starosti že beli cvet duhovniški. —
To ni dispač ampak romantična
fantazija!

Štev. 167 pa pokaže svoj dijalekt
in humor. Čitajte!

Pepček: "Flanek, al ti les več
ne veljames na stolkla?" Le pu-
cak, jest bom že tuj mam povedu?"

Francek: "Le puvej, plava lec!
Moja mama sama na veljame!"

Ravno v tej številki imenuje rim-
skega papeža sv. Očeta. Radi bi
vedeli, kedaj je ta človek svet po-
sta; ni čuda toraj da na drugi stra-
ni zapazim mičen oglasek.

"Ej, "črne bukve" so izšle ravno-
kar. Iste so zanimive; vsebujejo
potrebna navodila za čaranje itd."
Ako tako čtivo ne spada v kato-

lički dnevnik, potem ne vemo, kam
naj sploh spada. To pač jasno do-
kazuje nazadnjaštvo naših ameri-
ško katoliških analfabetov.

V zalogi imam šg št. 168, 169,
170 itd., katere pa imajo dovolj
takovega gradiva in ga bom o pri-
liki prinesel.

Gospod urednik, ali znate, da se
kuje nov list, Tednik katoliških
društev. Če še tega ne veste vpra-
šajte g. Kondo, kje se je rodil in
kdo mu je boter.

S iskrenim socijalnim pozdra-
vom Ribničan.

Stippville, Kas., 9. avg.

Moli, pa bodeš imel vsega dovolj.
Mogoče se Vam bode čudno videlo
zakaj se tako žraždam. Pa saj veste,
da je slovenska navada siliti člove-
ka k molitvi. Če gre človeku malo
slabo, pa ga vže zopet silijo moliti.

To je saj moja skušnja. Ko sem
b'l še mlad fante, okoli dvanajstih
let moral sem si že sam svoj kruh
služiti, seveda za pičlo plačo sem
moral delati precej trdo in zraven
moliti. Ko sva se z gospodarjem
pogajala, koliko bo mi dal je že
takrat proti mojim starišem rekel:
"Ej, kaj, bomo že še naredili za to;
no, če bo pa fant pridno delal in
rad molil, ga bom pa prav rad imel."
Čez teden sem moral delati kot čr-
na živina in veselil se nedeljskega
počitka, ali vzeti si ga upal nisem,
ker, ako ne bi šel v cerkev k maši,
bi me vse k'čalo nevernika itd.
Ko je pa leto poteklo, ali mislite,
da sem kaj ekstra za maše dobil?
Kaj še le! Gospodar bi mi bil rad
še ono boro plačo pohrustal, ko bi
mogel.

Nekaterikrat se je že pokazalo,
da takovi, ki radi v cerkev hodijo,
smejo goljufati itd., pa mu ne bode
ničče nič rekel, za onega pa ki se
ne briga za cerkev pa že pravijo,
da ga bode hudič vzal.

Tako je g. urednik!

Po mojem mnenju molitev ne po-
maga nič. V starem kraju je veliko
beračev, ki vedno molijo, pa mora-
jo le vedno beračiti. Če bi molitev
kaj pomagala, berači bi se v kočij-
jah vozili. Jaz sem tudi v starem
kraju molil, pa sem moral v Ame-
riko iti, da si delam življenje.

Jaz pravim, da je vse skup en
"gemein" humbug in da to je sa-
mo farska pretveza, da oni lažje do
bogastva pridejo. Če ne bi svet mo-
lil, ne bi hodil v cerkev in kaj naj
potem farji počno?

Župnik Hribar, sv. vidske fare v
Clevelandu, je pri svoji predigi o-
znani, da mu so škof prepovedali
brati peto sv. mašo izpod petih to-
larjev. Samo pomislite pet tolar-
jev zaslužiti v eni uri. Tu je edini
slučaj, kjer molitev pomaga in ni-
kjer drugje. Poleg tega se mu pa
še premajhena svota zdi in bi rad,
da se mu plača po deset tolarjev.

O, sveti humbug, humbuški!
Kar se tiče dela, pričelo se je de-
lati zopet po vseh rovih, lestvica
z leta 1903 se je z nova podpisala.

Pozdravljajoč vse slovenske svob-
odomislne in želeč listu uspeha,
sem vaš

Zakrajšek.

"Črne bukve!"

"Črne bukve", ta izrodek člo-
veške fantazije v temnem srednjem
veku, ko je ljudstvo verovalo še v
razne coprnije in najneumnejša
praznovestva, — so zopet izšle!
In to v prosvitljenem 20. stoletju!
Ne čudimo se tolikan dotičnemu
založništvu, ki je ta monstrum naj-
večjih neumnostij izdalo, računajo-
joč pri znani lahkovernosti sloven-
skega ljudstva na dober dobiček,
— a čuditi in najostreje moramo
obsojati one amerikansko-slovenske
časopise, ki take oglase sprejema-
jo in stem to knjigo svojim čitatel-
jem priporočajo. V stari domovini
bi si gotovo tudi najbolj nazadnja-
ški list kaj takega ne upal storiti;
toda v prosvitljeni (!) Ameriki,
kjer se tako radi ponašajo, kako
visoko stoje v omiki in napredku
nad Evropo, — je kaj takega mo-
goče!! To pač v prav slabi luči ka-
že naša kulturna stremljenja! Ja-
ko značilno torej za one slovenske
liste, ki so te oglase priobčili! In to
sta do zdaj: katoliška "Nova Do-
movina" v Clevelandu, O., in "Co-

loradske Novice" v Pueblo, Co.!!
Sramota, trikrat sramota takemu
časopisju! In ti katoliški listi ho-
čejo naš narod vzgajati in ga vo-
diti do višje omike?? Rojaki, Slo-
venci, zdramite se vendar enkrat
in spreglejte, kam boste prišli pod
vodstvom raznih katoliških osreče-
vateljev! Ti hočejo samo to, da o-
stanete Vi neumni, praznoverni in
nesamostjni, da oni potem lažje v
kalnem ribarju in si polnijo vedno
prazne malhe! Do te nepobitne
resnice pridete lahko sami, ako ko-
ličkaj odprete oči in s paznim očes-
om razmislite razmere, kakor-
šne so.

Conemaugh, Pa., 7. avgusta.

Čenjeno uredništvo "Glas Svobode"
prosim za par vrstic, da ob-
javim tukajšnjim rojakom in Slo-
vencem, da smo dne 29. julija t. l.
ustanovili slovensko narodno mla-
deniško podporno društvo "Dani-
ca" št. 44, katero je vže sprejela
S. N. P. Jednota. Naše društvo
šteje 28 udov in ker želimo, da se
vsi mladeniči Canemaugh in John-
stown okolice k nam pridružijo na-
znanjamo tem potom, da ima dru-
štvo vsako zadnjo nedeljo v mese-
cu točno ob drugi uri popoldne
svoje redne mesečne seje in da se
takrat prosilci sprejemajo. Društvo
ima svoje seje v dvorani društva
sv. Alojzija.

Srčen pozdrav vsem rojakom
Slovincem, sosebno bratom S. N. P.
Jednote, mnogo naročnikov in
obilo uspeha pa našem glasilu
"Gl. Sv." želeč,

Martin Černetič,
tajnik.

Naznanilo.

Tužnim srcem naznanjava vsem
znancem in prijateljem, da je u-
mrl naš ljubljem sinček

Rudolf

dne 6. t. m. in bil pokopan dne 7.
t. m. Bodi mu zemljica lahka!
Frank Mladič in soproga.
Chicago, Ill., 10. avg. 06.

Zalujoča Fran in Julijana Ba-
čun, naznanjatta sorodnikom, pri-
jateljem in znancem, da je britka
smrt ugrabila iz naše srede najmo-
hčer

Paulino.

Bodi ji zemljica lahka!
V Milwaukee, Wis., dne 8. av-
gusta 1906.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska proga

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel.
Veliki in brzi parobrodi.

La Provence30.000 ton. La Lorraine22.000 ton.
La Savoie22.000 ton. La Touraine15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih
družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

POZOR!

SLOVENC!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka
Frank Bernik, ki je otvoril hotel na
44 Sherman Ave. pri La Salle postaji.

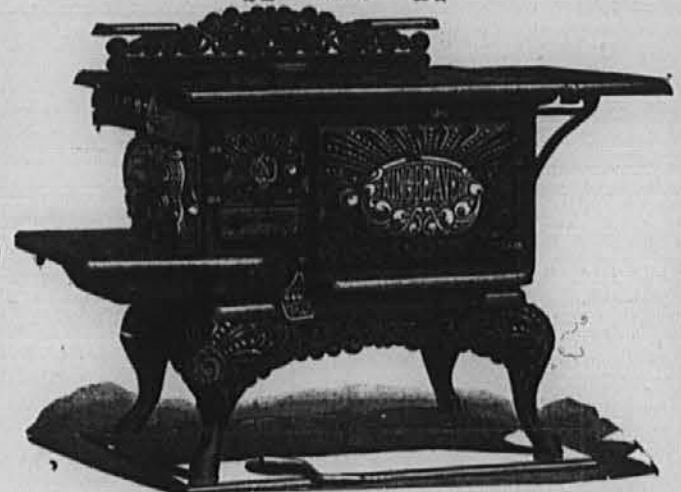
ZAPOMINITE SI:

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba! ...

FRANK BERNIK, lastnik.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri
NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!

Cene delnicam so vedno višje.

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno
prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so
tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$6.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Čenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$6.00
komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj
povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190.....

Ceki, menice (trate) in poštna nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

- Predsednik:** JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljave** pa blagajniku Frank Klobučarju.

O srednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno določijo svoje dopise enotnemu tajniku.

G. Gregorič—v odgovor.

Društvo sv. Štefana v Chicagi, čegar predsednik je gosp. Anton Gregorič, je v svoji zadnji mesečni seji blagovolilo izreči smrtno obsodbo nad "Glasom Svobode" in g. M. V. Kondo, češ da se list vmešava v farne zadeve in da popolnoma po krivici napada g. Sojarja! — To resolucijo obelodanil je zgoraj imenovani društveni predsednik g. Gregorič v "Amerikanskem Slovcu". G. Gregoriča poznamo kot pametnega moža, in ravno vsled tega se čudimo, da hodi v žrjavico po kostanj za druge ljudi. — Na objavo samo pa odgovarjamo g. Gregoriču sledeče:

Kakor smo že večkrat slovesno izjavili, nima "Glas Svobode" namena, kritikovati cerkvenih nauk ali se vmešavati v farne zadeve. To je stvar faranov. Zvesti svojemu programu, pa bomo vsikdar in povsod pobijali vse one, ki so proti socializmu in ki hočejo ljudstvu v glavo vtepati krive pojme o socializmu.

Kar se tiče razprave o socializmu, kateri Vašega "Braggo-ta", kakor se kaže, bolj zanima nego cerkveno opravilo, pa povejte Vašemu varovancu g. Sojarju, da naj najame kako dvorano, ki je bolj pripravna za to ko prižnica, in tam naj nastopi kot gentleman, — in njegovemu povabilu za debato odzvali se bodo brez razlike vsi Chicaški Slovenci socialnega mišljenja. Cerkev pa naj ostane za cerkvena opravila, ne za politiko in napadanje socializma in njega posameznih privržencev. Da je to naše stališče jedino pravo, pritrtili nam bodo brezdvomno vsi Chicaški Slovenci, ne glede na njih versko prepričanje, torej tudi Vi, g. Gregorič, ako ste značajan mož, za kakršnega Vas poznamo.

Mi proti duhovniku kot takemu, to je kot verskemu in нравnemu vzgojitelju naroda, nimamo prav nič, dokler je duhovnik v pravem pomenu besede; kajti socializem ni vera, temveč nauk, kako se naj človeška družba preustroji, da se bo vsem dobro godilo, ne samo nekaterim, ki so za svojo lenobno še dobro plačani. Kakor hitro pa se duhovnik izneveri svojemu poklicu in mesto da bi ljudstvu razlagal večne resnice, t. j. nauk o pravičnosti in bratski ljubezni, temveč mu vcepja v glavo napačne nauke o rečeh, ki ne spadajo na prižnico, in o katerih sam dosti ne razume, — tak duhovnik prestatne biti duhovnik, temveč je čisto navaden političen agitator, ki vero izrablja v svoje strankarske namene. Proti takemu duhovniku in njegovim naukom pa bomo vsikdar in povsod neustrašeno nastopali, brez ozira na to, ali se komu zamerimo ali ne. Mi smo stranka, ki se ji gre samo za načela in ki se pošteno trudi, da pride ljudstvo do svojih pravic in do večje izobrazbe, politične in umstvene. Vsled tega z veseljem pozdravljamo brez razlike stanu vse one, ki jednako z nami mislijo in čutijo in delujejo za blagor ljudstva v omenjenem smislu. Zato se tudi kolikor mogoče izogibljemo

in se bodemo izogibali tudi v prihodnje vseh osebnih napadov. Le kadar bomo v danih razmerah v to prisiljeni, poslužili se bomo tega sredstva, a v dostojni obliki.

Ta slučaj je nastopil tudi v aferi Sojar. Mi smo g. Sojarja radi njegovih zlobnih trditvev o socializmu in njega naukih morali osebno prijeti, ker tako zlobnih budalostij oziroma burk že res dolgo nismo slišali. —

Nadalje trdite, g. Gregorič, da smo smešili najsvetejše zakramente. To nam še na misel ni prišlo! Stvar je čisto drugačna, in Vi ali niste razumeli, ali pa ste bili prisiljeni objaviti ono resolucijo. O napadu na zakrament sam pač ne more biti govora. Kdor pazno prečita dotično našo notico, bo precej videl, da smo mi napadli take baže ljudi, ki zakramente nevredno prejemljejo in z namenom, da ljudi varajo. Stem nismo smešili zakramenta, pač pa one kratkovidneže in lahkoverneže, ki imajo take lopove za pobožne in vnete katoličane. Ali moremo takega človeka, ki "pobožno" sprejme svete zakramente, potem pa ukrade kelih, drugače imenovati? Odgovorite nam, g. Gregorič! In Vi zagovarjate take propalice človeške družbe?!

Iz vsega povedanega se jasno razvidi, da smo bili mi po krivici napadeni, in dokler g. Sojar ne popravi stranki in posameznikom storjene krivice, ne bo miru. Ne bomo zlezli pod mizo, in terorizirati se ne damo, kakor se dajo ponekod politično nezreli nesamostojneži!

Stem, upamo, da smo zadevo vsestransko dovolj pojasnili, in da tudi oni, ki ne stojijo v vrstah naših somišljenikov, zadobé jasno sliko, zakaj smo gu. Sojarju napad vrnili.

Poudarjamo samo še, da bo prišel enkrat čas, ker mora priti, ko bodo tudi naši sedajni sovražniki spregledali in spoznali, katera stranka se bori pošteno za občni blagor, in katera pa ljudstvo, ki hoče biti slepo in gluho, izkorišča v svoje sebične namene, — in le želimo, da bi ta čas kmalu prišel. Kajti nam je blagor in sreča ljudstva v resnici pri srcu, ne samo na — jeziku!

Toliko g. Gregoriču, vsem neprijateljem in tudi našim somišljenikom v pojasnilo in blagohoten preudarek. Uredništvo..

Listnica uredništva.

J. B., Oglesby, Ill. — in A. L., Aymer, Colo.: Vajina dopisa radi pomanjkanja prostora prihodnjich. Hvala. Pozdrav.

Zahvala.

Vsem ocnjenim rojakom v Darragh, Madison in Herminie, Pa., kakor tudi vsem drugim prijateljem, ki so me v potrebi tako izdatno podpirali, posebno pa nabiralateljema podpor gg. Josipu Hauptmanu in Matiji Kle-u, — izrekam stem najtoplejšo zahvalo. Bog plač! —

Frank Plazzotta, Darragh, Pa., Box 32.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. T. raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakortudi v popravu starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESELJE ŽIVLJENJA.

Tvoji prijatelji, napredek tvojega delovanja in vse druge take reči ti ne prinesejo veselja da življenja, ako te nadleguje neprebavnost. Poskusite si zopet nazaj dobiti svoje veselje do življenja! Najlažje si isto izposlujete če rabite

SEVEROV

Življenski Balzam.

To slavnoznano zdravilo je narejeno iz čistih tvarin, katere delujejo po vsem človeškem sestavu. Nered prečavnih organov, zabasnost, neprebavnost in druge take bolezni so prav hitro ozdravljene; glavobol in hrbtenica preneha; otožnost se spremni v veselje; kri se očisti okrepča; krepost se povrne starim in bolnikom, in vse sestav telesa postane kot prenovljen in preroben, ako rabite to izvrstno zdravilo.

Cena 75c.

"Dve leti sem trpela na neprebavnosti. Ko sem pa rabila Severov Življenski balzam sem popolnoma ozdravela. Počutila sem se veliko bolje nego pred več leti, in veliko čvrstejši in veselejši sem postala nego sem bila pred rabljenjem Vašega zdravila. Ozdravilo me je popolnoma moje dolgotranje bolezni." Kath. Težik, Troy, South Dakota.

ŠTEVILKE GOVORE!

ENA doza Severovega Zdravila zoper kolero in drisko je že večkrat zadostovala pri zdravljenju krčev, driske, kolere in drugih bolezni.

SEVEROVO ZDRAVILO ZOPER KOLERO IN DRISKO. Cena 25c in 50c.

ŠEST let je trpela na slabem želodcu Sofija Popek iz Legansport, Pa. Piše da sedaj se ji je vrnil okus; bolečine so odstranjene in postala je popolnoma zdrava ker je rabila

SEVEROV ŽELODČNI GRENČEC. Cena 50c in \$1.00

DVE steklenici Severovega Zdravila za obisti in jetra ste zadostovali k ozdravljenju Mary Podliška iz Lidgewood, N.D., ki je hudo trpela na bolečinah v hrbtu in obistih. Vsem ljudem, ki trpijo na bolečinah v hrbtu, gospa Podliška najtopleje priporoča

SEVEROVO ZDRAVILO ZA OBISTI IN JETRA. Cena 75c in \$1.25

V vseh prodajalnah. — Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Požrešnost kranjskega duhovnika.

Kako samogolten je nekateri kmečki fajmošter, naj nam služi sledeči slučaj. Nikolaj Perzetič, ki prebiva zdaj na Ruskem v Petrogradu, je dobil od črnomojskega okrajnega glavarstva pismo, v katerem zahteva župni urad v Vinici od adresata plačilo zaostale bire za leti 1904 in 1905 od njegove hiše št. 4. v Vinici in sicer za vsako leto po 12 litrov prosa ali po 1 K 20 vinarjev ter povračilo stroškov, katere je imel župni urad v tej zadevi in ki znašajo ravno 1 K 81 vinarjev. Skupni dolg znaša torej 4 K 21. Zaradi teh borih vinarjev je župnik viniški, Juri König po imenu in Kočvar po rodu, šel nadlegovat okrajno glavarstvo, da je pisalo Perzetiču v Petrograd, naj "prizna svojo birodožnost in poravna omejenjeni dolg ali pa v kratkem času natanko v Črnomoj naznani, zakaj in v smislu katerih okoliščin in postavnih določil se temu upira." Königova zahteva je znamenje silne samogoltnosti, kakršna je lastna največjim skupohom. A če bi bila ta zahteva tudi opravljena! Hiša št. 4. v Vinici je doslej dajala le po en liter prosa pri kolekturi, a se tega prostovoljno in je ni mogel nihče v to siliti. Prebivalci te hiše so smeli vsled tega pri maši stati, če so pa hoteli sedeti, so pa itak posebej plačevali zahtevane svote. Liter prosa bira je morala dajati hiša št. 16 v Vinici, katera hiša je bila last posestnikov hiše št. 4. Ker je pa ta hiša št. 16. pogorela, je na vsake način z njo odpadla vsaka nadaljna dolžnost dajati prej običajno biro. Seveda König pa smatra svojo nenastljivost za merodajno merilo in določitev bira pri posameznih svojih faranih, pa je št. 16 prenesel na št. 4 in zdaj jo skuša z vsemi mogočimi silami spraviti v 12kratni velikosti iz ubogega posestnika, ki si v daljnji tujini služi bori kruh, dasi niti do enkratne nima nobene pravice. Ta slučaj nam jasno kaže, kako bi se godilo slovenskemu ljudstvu, če bi dobila črna garda neomejeno oblast v deželi.

Katoliški župnik — svinjar.

Blizu Libercev je župnik Schlenz dlje časa oskrnjeval šolske deklice. Doslej se je dognalo, da je oskrnjeval nad 20 deklic. Schlenz je bil prevzet najhujšega jezuitizma in strahšen pobožnjak. Zdej, ko so prišli na sled njegovim svinjarijam, je ušel. Ako pride na Kranjsko, sme biti zagotovljen, da ga bo "Slovenec" vzel v zaščito, če se še preje ne zavzame ljubljanski škof Boneventura za nj.

Zakonska drama.

Zakonska Filip in Katarina Kuzman v Zagrebu že dlje časa nista živela složno, ker je bil 50letni mož ljubosumen na svojo 51letno ženo. Katarina je šla vsled vednega domačega prepira služiti za hišno. Zadnjič je pa mož priletel nad njo, potegnil dolg nož iz žepa in jo napadel. Prišel se je boj na življenje in smrt. Vsled ženinega vpitja so prihтели ljudje, ki so divjega moža razorožili. Žena je dobila velike rane po stegnih in rokah. Prepeljali so jo v bolnico, napadalec je pa zbežal.

Novo volitve

po volilni reformi se bodo vršile najbrže januarija ali februarja prihodnjega leta.

Prvi dan prometa na novi železnici v Trstu.

23. jul, predpoludne se je odpeljalo s kolodvora državne železnice pri sv. Andreju, in sicer po novotvorjeni progi in na razne postaje od Trsta do Jesenic, 750 oseb. In to s prvim vlakom 300, z drugim 150 in s tretjim 400 oseb.

Škofjevi zavodi v Št. Vidu pri Ljubljani.

Na Dunaju izhajajoči list za stavbenike "Bautechniker", prinaša v svojih štev. 23, 24 in 25 t. l. po zgrad telju zavodov ljubljanskega škofa, inženjerju Vancašu v Sa-

rajevu, črteže, troškovnik in druge podrobnosti o vsej stavbi v Št. Vidu. Iz teh izvajanj poizvemo, da ti slovenskemu "dobremu" ljudstvu namenjeni zavodi z vsem stanejo ogromno vsoto 1,370,000 K! Pač dobro ljudstvo to, ki vzmore tako vsoto za svoje — poneumnevanje!!

Zabranjen hrvatski koncert v Bosni.

Pravniki iz Oseka so hoteli prirediti v Zenici v Bosni koncert, alt vlada ga jim je zabranila. Nemske-mu "Schubertbundu" pa je malo prej priredila tam celo sijajen obed.

V Mirni peči na Dolenjskem

je pred nekaj dnevi umrla neka stara sirota z imenom Neža Tratar. Prvi dan je mrla pri župni cerkvi v Mirni peči zvonilo. Ko je pa župnik Bergant zaslučil, da umrla ni zapustila nobenega premoženja in da sploh zvonjenje zanjo nihče ne bo plačal, je župnik takoj vsako nadaljno zvonjenje ustavil. Tako je truplo uboge rajne ležalo brez zvonjenja — seveda po krščanskem usmiljenju — na mrtvaškem odru, in je bilo tudi istotako pokopano. Neki vzgleden posestnik, pri katerem je imela rajna nekaj "grošev" spravljanih, je prosil župnika, naj se za ranjko bere maša, češ, on (dotični posestnik) jo bode plačal. Ali župnik mu odgovori: "Ja veste kaj! Saj zanjo ni treba maše brati, ona je bila uboga, veste kaj, uboga, je škoda za denar; in tako je nadalje še druge čenčarije klepetal ta katoliški duhovnik. Iz teh besedi se torej lahko sklepa, da se maše smejo brati zamo za bogate umrle osebe, za uboge pa ne. — Ta slučaj je napravil tukaj prav žalosten vtisk, in marsikateri župljan je sedaj do trda prepričan, da peša vera samo radi duhovnikov. Vprašamo Vas, g. župnik: Kdo je kupil tukajšnje zvonove? Kaj Vam je uboga rajna učinila žalega? Morda ni zmerom, ko je bila še zdrava, zahajala pridno v cerkev? Nadalje, ali se še spominjate, kako se je lansko leto klenkalo na zvonove, ko se je peljal novomeški prošt dr. Elbert od obeda iz župnišča? Da, klenkanje je bilo tako, da se je vsa Mirna peč tresla. Torej za žive "blagoslovljene" osebe se mora zvoniti, za uboge mrtve, katere ne zapuste nikakega premoženja, pa ne. —

Drevo v drevesu.

Ob glavni cesti iz Šiške proti Ljubljani je 11. kostanj ondotnega drevoreda votel, ker se je nekoč debela veja odcepila od glavnega debla. Votlina je napolnjena z gnilim lesom in prstjo. Gornji del debla je pa zdaj pognal korenine, ki segajo do dva metra daleč v imenovano votlino in so že nad en prst debele.

Železniška proga od Jesenic do Celovca

bo otvorjena dne 4. oktobra t. l. Od tega dne bo vožnja od Trsta do Celovca skrajšana na 5 ur 25 minut, dočim traja sedaj preko Jesenic, Trbiža in Beljaka 7 ur 45 minut.

V gnojnici je utonil

15 mesecev stari otrok Anton Knafelc iz Zagorja. Bil je sicer v varstvu 14letne sestre, ki pa je šla črešnje obirat; v tem času je padel otrok v sosedovo gnojnico. Za utopljenecem žaluje razun staršev in starega očeta še 11 bratov oziroma sester.

Ne trpite na revmatizmu!

Drgnite boleča, otekle mesta z

DR. RICHTER-JEVIM

ANCHOR PAIN EXPELLERJEM

in iznenadeni bodete nad prijetnim olajšanjem, katerega Vam podeli (3) Spričevalo nekoga duhovnika Rev. H. W. Freytag nam piše iz Hamel, Ill. "Za 20 let uporabljam v inozemstvu in v tej deželi z izvrstnim uspehom v slučajih revmatizma, protina, prehlajenja, bolečin v hrbtu in podobnih bolih Vaš sijajni Anchor Pain Expeller bodem vedno rabil. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl st., New York.

PAULINA ŽAGAR,

1516 Hecla Street,

CALUMET, MICH.

Velespoštovani gospod Collins M. I.

Najprvo Vam naznanjam, da sem se po 3 teenskem rabljenju Vaših zdravil več ko polovico bolje počutila, a sedaj moram reči, da sem zdrava hvala Bogu, vsi znaki moje bolezni so popolnoma izginili in celo telo se mi je ojačalo, tako, da se moji znanci čudijo ko im pripovedujem ovaših čudovitih zdravilnih Nikdar nisem mislila, da bi Vi mene od tako težke bolezni ozdravili, pa ste me hvala Bogu, in Vam se lepo zahvaljujem, ker sedaj vem, da ste Vi en učeni in hvale vredni zdravnik, ker je in bolezn, katero bi Vi ne ozdravili, pa ste tudi mene ozdravili od tako težke bolezni, katero sem trpela 7 let in pol in od katere me ni jeden tukajšujih zdravnikov ni mogel ozdraviti, ker vsaki mi je rekel, da mi ni nič in da ne ve kakšna bi mogla biti moja bolezen, ker ničesar ne razumijo kakor denar pobirati. Ako človek ne bi bil bolan bi mu tudi ne bilo teba zdravnika in ne bi denarja zastoj proč metal. Jaz sem sedaj zdrava hvala Bogu, mene sedaj nič ne boli, zato priporočam vsakemu, kateri je bolan, da se obrne le na slavnega in učenega zdravnika Collinsa, ker verujte mi, da je on najboljši zdravnik na tem svetu in jaz mu ostajam hvaležna do zadujega časa mojega življenja. Ozdravljena sem od nečiste, otrovane krvi, od belega toka, bolečin v trebuhu in maternici, od glavobola, bolečin v rokah in nogah, prebadanja v križu, prističev in slabosti telesa. Prosim,

da Vi to pismo prepisete in priobčite Rojakom ter ostajam hvaležna

Paulina Žagar,

1516 Hecla Str., Calumet, Mich.

Dragi Dr. E. C. Collins M. I. New York.

Jaz Jozef Pavlič Vam naznanjam in Vas srčno zahvalim za Vaše zdravila, ki ste mi jih pošiljali. Vaša zdravila so moji ženi tako nucala, kakor ste Vi meni spročili. Zda je čisto popolnoma zdrava hvala Bogu, in moj dragi sinček je čvrst ter ni udan nobeni bolezni, zato se Vam dragi zdravnik iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vam ostanem hvaležni

Jozef Pavlič,

Box 334 Aspen, Colo.

V. S. Jovanovich, New Albany, Ind.

Poleg teh imamo še mnogo zahvalnih pisem, katere so nam v zadnjem času pisali rojaki zahvaljujoč se za nazaj zadobljeno zdravje, katerih pa radi pomankanja prostora ne moreno tukaj priobčiti.

ROJAKI SLOVENC! iz tega sami lahko razvidite kje je resnica, zato pazite kamu poverite zdravljenje svoje bolezni, kajti mi, kateri gledamo za splošni blagor in korist naših rojakov, vam svetujemo in priporočamo, da se v slučaju katere koli bolezni obrnete edino le na:

Dr. Collins N. Y. Medical Institute,

140 West 34th Street,

NEW YORK, N. Y.

ker on je edini, kateremu je vsaka bolezen popolnoma in temeljito znana ter edini zamore v resnici garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, nadoho bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krv, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božst, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samo izrabljanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazulje, ture, kraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavoboli, neredno mesečno čiščenje, beli tok bolezni na maternici i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bole. ni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis, kakor tudi vse **TAJNE SPOLNE BOLEZNI MOŠKE in ŽENSKKE.** (Zdravljenje spolnih bolezni ostane popolnoma tajno.)

Da pa vsaki bolezen natančneje spozna, naj piše po obširno knjigo „Zdravje“ katero je napisal slavni Dr. E. C. Collins M. I., katera je potrebno, da se nahaja v vsaki Slovenski družini in katero vsaki dobi zastonj, ako pismu priloži nekoliko poštnih znamk za poštino.

ZATORAJ ROJAKI! Zakaj da bolujete in trpite? VSE VAŠE BOLEZNI, TRPLJENJA IN SLABOSTI točno opišite v svojem materinem jeziku — natanko naznanite koliko ste stari, kako dolgo traja bolezen in vse druge podrobnosti ter pismo naslovite na sledeči naslov:

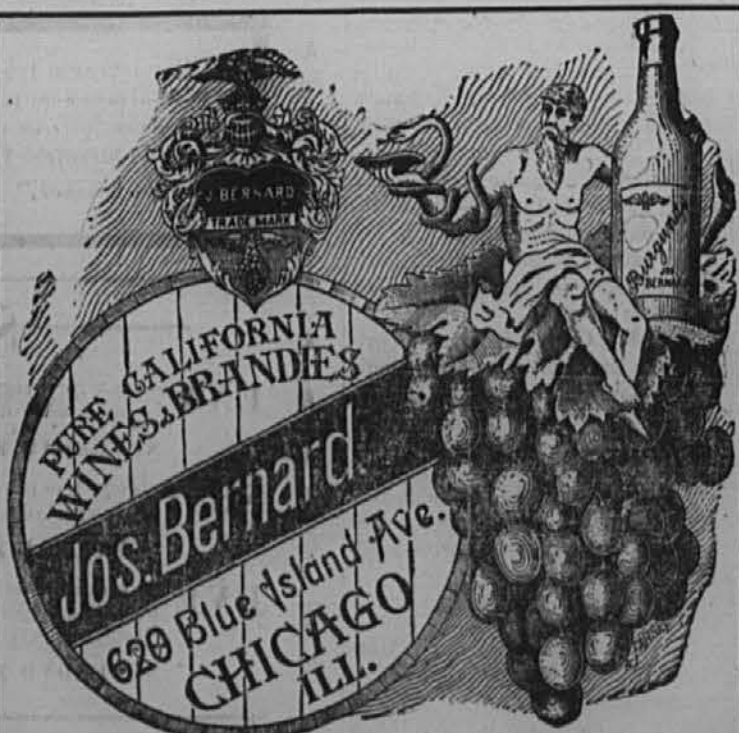
Dr. E. C. COLLINS,

MEDICAL INSTITUTE.

140 West 34th St.,

New York, N. Y.

Potem smete biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. Za tiste, kateri želijo sami osebno priti v ta zavod, je isti odprt od 9-ure zjutraj do 5 popoldne. Ob nedeljih in praznikih od 10-ure popoldne do 1 popoldne.

Edina vinarna, ki toči najboljšje kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Rojaki, naročujte si "Gl. Svobode."

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave. Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsa potujoči Slovenec dobro došel. C. HOFBAUER.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

580 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.

Popolnoma zanesljivo vloženo je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Svote, vložene do 12. julija, obrestujem s 1. july naprej. Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPRTO DO 8 URE ZVEČER.

Mirko Vadjina

priporoča bratom Slovincem svojo **BRIVNICO.**

390 W. 18. St. Chicago.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsaemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjam vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

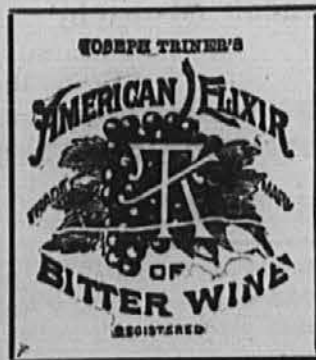
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno omerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek. Izborno prebavljanje. Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjev zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.**Klerikalni bik in krave liberalcev.**

V Rakitniku pri Matenji vasi na Notranjskem ima neki brumni mož bika, katerega noče prepuščati v porabo kravam, ki so lastnima liberalca. Možicelj se baje boji, da bi se njegov biček ne okužil s kravami liberalcev, zato zavrača te krave. Liberalci rakitniški ter oni iz sosednjih vasi si bodo vsled tega postopanja omislili za svoje krave lastnega bika, če že mora biti politična razlika tudi pri bikih in kravah. Klerikalnemu možicu pa priporočamo, naj se gotovo udeleži III. katoliškega shoda v Ljubljani, kajti tam bo blestel poleg mnogih drugih brihtnih katoliških mož kot ena najsvetlejših zvezd. Dobro bi bilo, da pripelje seboj tudi svoje-ga bika in ga pokaže vsem pravovernim soudeležencem shoda kot vzor katoliškega bika. Škof jima podeli gotovo obema svoj izredni blagoslov.

Tudi pastirji štrajkajo.

V kraju Cinela na Španskem so stopili pred par dnevi v štrajk vsi tamkajšnji pastirji, ker niso dobili zahtevanega poviška k plači. Zapustili so črede; gospodarji so skušali dobiti druge ljudi, pa zaman, in nazadnje ni preostalo drugo, nego da so gnali sami živino past. In tako so pasli: 1 grof, 1 advokat, občinski svetnik, tajnik, profesor, žena inženirjeva in dve bogati gospi.

Čitalnice v domobranskih vojašnicah.

Skupni ogrsko-hrvatski domobranski minister je izdal na polkovna zapovedništva naredbo, da uredijo čitalnice za podčastnike; v čitalnicah bodo časopisi, strokovni listi, društvene igre (šah, domino itd.), in napravi se mala knjižnica. Za ureditev take čitalnice se da na razpolago 300—700 K.

Norec prevaril pametne.

V Florenci je neki abnormalni mož Fertechi pritekkel ves poten k društvu "rdečega križa", proseč nujne pomoči, češ, da mu je žena znorela. Brž so šli trije možje pomožnega društva z vrvmi in prisilnim jopičem z bedakom, in ko je žena na trkanje odprla, misleča, da je prišel mož domov, so planili po njej ter jo zvezali. Bolj ko je žena prosila in zatrjevala, da je zdrava in pametna, bolj je mož kričal: Le trdo jo zvežite in pazite, ker ima nož. Vedno zatrjuje v svoji blaznosti, da je pametna, potem pa se loti človeka z nožem. Ko so ženo odvedli v blaznico, se je mož na pragu glasno smejal ter tolkel po kolenih. Toda ne dolgo, ker so se zdravnik pripravili, da je žena pametna, le mož je norec. Zato so ženo odpustili in moža zaprli.

Žrtev pohotnosti.

V Montore Inferiore pri Avelinu v Italiji je izpovedal nekaj dni pred smrtjo mladenič Sarno, da mu je uročila jetiko, za katero umira, pohotnost duhovnika, kateri ga je zlorabljal. Ko so mladeniča preiskali, so res našli na njem znake take zlorabe. Duhovnik je iz stare aristokratske rodbine.

Neurje.

21. jul. ponoči so bili menda v Olimpu pri delu vsi bogovi in tudi stari Hefajst jim je moral pomagati, kajti bliskalo, grmelo in treskalo je, da je bilo kaj, med tem pa je lil dež, kakor bi ga bil zlival iz škafa. Okoli četrta na 2. je udarila strela zaporedoma v hišo na Karlovski cesti št. 30, ki je last soproge c. kr. deželnosodnega svetnika gospoda Kavčnika, a k sreči ni napravila posebne škode, le pri podstrešnih stanovanjih je napravila nekaj lukenj in tudi nekaj opeke je padlo raz streho. Strela je pokvarila tudi v isti hiši se nahajajoči policijski stražnici telefon in električno luč. V hiši stanujoče stranke so se silno ustrašile in so bile naglo vse pokonci. Tudi drugod je napravila strela pri telefonskem in električnem omrežju nekaj zmede. Tudi proti 9. uri zjutraj se je vtila močna ploha, a se je kmalu izlilo. Tema je bila taka, da so morali po mnogih pisarnah prižgati luči.

Avtomobil za ruskega carja.

V Budimpešti je za ruskega carja zgrajen razkošno urejen avtomobil-omnibus, ki je oklopljen z jeklenimi ploščami. Na avtomobilu je velik salon, umivalnica in ena soba. Avtomobil stane 110,000 K in vozi z brzino 96 km. na uro. — Ubogo ljudstvo pa gladu umira.

Čuden poštar.

V Aucklandu v Novi Zelandiji imajo poštarja, ki uraduje z nogami. Pred 15 leti je poštarja Moona zadela kap ter sta se mu vsled tega roki posušili. Z nenavadno vztrajnostjo se je navadil po tem rabiti noge ter z njimi sedaj spretno piše, šteje denar, pečati pisma itd. Istotako tudi z nogami je.

Stroga kazen.

Čevljar Mastivi v Marakveru (Maroko) je umoril 30 žensk iz dobičkaželjnosti. Pretekli teden je bila obravnava in je bil najprvo obsojen na smrt na križu; pozneje pa se je sklenilo, naj se živ zazida, do tega dne pa vsak dan do krvi biča. Obsodba se je izvršila ob velikem pritisku občinstva. Dva dni so še slišali ljudje klice nesrečneža, šele tretji dan je izgubil zavest in umrl. Čas 20. civiliziranega stoletja.

Na želvi je jezdil.

Pred desetletji je predaval v londonski geografski družbi Rougemont o svojih doživljajih na potovanju po Avstraliji. Takrat je tudi trdil, da je jezdil po morju na veliki želvi. Nihče mu tega ni hotel verjeti. Sedaj pa je deloma dokazal resnico svoje povesti. Preko nekega londonskega ribnika je namreč res prejezdil na želvi, ki jo je gladil z roko po glavi ter ji neprestano klical "Jahtallah", kar baje razume želva. Prihodnje dni je napovedal, da jezdil v odprto morje.

Za potovanje okoli sveta

je treba dandanes le pet vozniških listkov, ki so tako majhni, da jih potnik lahko nosi v telovnikovem žepu. Ako odpotuje namreč iz Hamburga, potrebuje do New Yorka en vozni listek, drugi listek velja iz New Yorka v Vancouver, tretji iz Vancouvera v Hongkong in četrti iz Hongkonga v Genevo, a peti iz Geneve nazaj v Hamburg. Pri tem je mogoče vožnjo poljubno prekiniti in napraviti izlete od proge na vse strani. Malo težje je nositi s seboj potrebni — denar.

Nemci na Ruskem.

V Tiflisu je začel izhajati nemški časopis "Kaukasische Post", ki ima namen organizovati po Kavkazu raztresene nemške koloniste v zavedno germansko falango. In ruska vlada vse to mirno gleda ter rajši zatira socialistično rusko časopisje.

Drago kljuse.

Celje, dne 26. julija: Predvečerašnjim je došla sem tolpa ogrskih cigarov, ki kupčujejo s konji. A koj za njimi dojde brzojav, rekoč, da imajo smrkavega konja pri sebi. Politična oblast sumnjivega konja konfiscira, a druge — kakih deset — pa izolira v zato pripravljenem hlevu. Cigani protestujejo, kolnejo, zabavljajo; a vse zaman. Danes so ubili "smrkavega" konja. Raztelesijo ga v pričujočnosti tukajšnjega državnega nadživino-zdravnika in vseh obližnjih živino-zdravnikov. A glej! Obdukcija dokazuje, da je kljuse malo nadušljivo, sicer pa zdravo. Ciganom pa je moral erar plačati 300 K odškodnine. Draga procedura!

Nemški Cmurek v nevarnosti.

Na glavnem trgu v Cmureku je letošnjo spomlad trški obč. zastop dal zasaditi vrsto lip po sredini trga. Mnogi Nemci so od začetka ugibali, kakšna so neki ta drevesa, a niso spoznali lipe. No, pred nedavnim so pa vendar prišli do tega, da so vsajena drevesa — slovenske lipe! "Duh lipovega cvetja nam okuži ves nemški značaj cmureški! Proč z lipami!" so kričali po krčmah. Ker pa kljub temu vpitju ostanejo lipe na glavnem trgu cmureškem, proglašajo jih za nemška drevesa!

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

MED NEBEŠKIMI SVETovi.

NARAVOSLOVNE ČRTICE
Urejuje črnomaljska presta.

II.

Copernicus se prikaže.

"Profesor Copernicus, poglejte," mu pokazem odstavek čtiva v omenjeni knjigi in nadaljujem:

"Ta knjiga se laže, in če se ne laže glede življenja nad Zemljo in na Marsu, jaz sem po tem takem mrtvo bitje. Toraj povejte mi, če sem živ ali mrtev!"

Profesor se ni mogel vzdržati smehu in ko se je dobro na moj račun nasmejal, prične:

"Potolazi se, ti živih. Izjemno se je pripetilo, da si postal nadnaravni človek. Kar čitaš v knjigi, je res." To spregovorivši izgine, jaz pa zopet odprem predale knjige in nadaljujem:

Zvezdogledna statistika uči, da so plohe čudne, redke in zgodovinske prikazni na Marsu. On nima, kar mi zovemo premembo vremena v obče; dež je tam skoro neznan in oblaki ne zakrijejo solčnih žarkov po več desetletij. Vreme je vedno lepo in solnce sije skoro neprenehoma na to ali ono polovico. Atmosfera, pomankljiva na kisiku in dušiku, je najbrže soparna, zagostočena s vodenimi plini, ki padajo na Mars v podobi rose, redkokedaj v obliki deža in ki zabranjujejo prehitro ohlajenje mase in ki obdrže toploto, katero je prejela po dnevu od solca; kajti če bi se to ne zgodilo Mars bi bil mrtvo oblo, pokrit s večnim ledom. Solnce, katero mu daje luč in gorkoto, je 145 milijonov milj oddaljeno. Dognano je tudi, da je Marsova površna temperatura skoro tako visoka, če ne višja kot zemeljska.

Da je voda, druga potrebna življenska snov, navzoča na Marsu, je dokazano s tem, ker se vsako leto ob istem času nje južni in severni tečaj predružači, po letu se stopi in po zimi zamrzne, p ostane voda oziroma led ali sneg. Dvestoletno opazovanje je to tako vtrdilo, da so naši učenjaki o Marsovih tečajih bolj poučeni kakor pa o zemeljski arktični in antarktični točki.

Profesor Lowell, opazujoč večletno spremembo na Marsu, trdi, da obstoje njeni tečaji po zimi iz ledu in snega in se po leti spremene, to je postanejo voda. On opozarja na temnovišnjeve (vodobarvene) pasove, ki prehajajo od Marsovega ravnika, ter se zlivajo v južni oziroma severni tečaj, zgubljaajoč po zimi vodeno barvo in postajajoči tem bolj beli — sneženi, čim severnejše oziroma južnejše dospjejo.

Profesor Pickering je s fizikaljnimi poskusi pokazal poletni odsev teh pasov, kakor tudi odsev severnih in južnih pokrajin na Marsu. Večna učenjakov se strinja v mnenju, da je ta odsev jednak onemu naše vode, in da te pokrajine, ki so po zimi snežno-bele, tvorijo po leti morja in jezera.

V kolikor znano, so te na severnem in južnem delu Marsa večja vodovja, a notrina pa je neugodno slabo preskrbljena s naravno mokroto. To se strinja popolnoma s

trditvami učenjakov, ki pravijo, da je Mars za več milijonov let starejši od Zemlje in da se s starostjo sveta oziroma življenja vodna površina manša, da se morja, jezera, reke in studenci polagoma posuše in da življenje po preteku več stoletij zgine, ter da postane prej oživljeno oblo — mrtvi, suh planet.

Luna ali mesec, ki kroži okoli naše Zemlje, na kojem, kakor je dokazano, je bilo pred več milijoni leti življenje, je tak mrtev, suh planet ali bolje rečeno Zemeljski satelit.

Naveličavši se tega poučnega čitanja zaprl sem knjigo in klical profesora Copernicusa, ter ga prosil, da bi mi prinesel par časopisov.

Profesor Copernicus me je vprašal, katerih časopisov si želim, a jaz veselo, da se mi bode želja spolnila, mu odgovorim: "Kar imate pri rokah s tem se zadovoljim."

Profesor odide. Kmalu ga opazim z zavikom pod pazduho skakati po nižjih zvezdah; katere sem jaz vže davno nadkrilil.

Profesorjevo skakanje od jedne zvezde na drugo me je živo spominjalo na čičaške "news-boys". Oh, kako sem se mu smejal in mu častital na spretnosti v skakanju, ko je stopil na bisago napolnjeno s v nebo vpijočimi grehi.

Izročil mi zavitek časnikov, ne da bi črnil besedico in izgine.

III.

Razvijem zavitek in vzamem časopis, ki je ležal na vrhu. Pogledam napis. "Chicago Socialist".

"Aha, čičaški socijalni list, kaj vendar piše?"

Gledam, čitam, pridem na zadnjo stran, nekje v sredini se vstavim, kar duška mi ni dalo. Prišel sem namreč do neke resolucije, ki se je tikala bojkota proti soc. listu "Glas Svobode". To resolucijo si zaznamujem z rudečim svinčnikom in odložim list na stran.

Vzamem drugega z naslovom "Slovenski narod". List odprem in radovedne oči iskale so važnih člankov, obstanem na čitvu: "doktor Zindra prodal slovenski mandat. Kompromis s Štajersko."

Kakor, da bi me strela ubila, nisem vedel kaj se mi je zgodilo, list mi je izpač iz rok in slabo mi je prihajalo. Kličem Slomšek.

Slomšek pridirja in me poliva z vodo. Ko mi je postalo nekoliko boljše, posegel je v mojo bisago in mi dal dušek vina. Odleglo mi je.

Slomšek še precej dobra duša me pobara, rekoč:

"Kaj je temu vzrok, da ti je prišlo slabo?"

Jaz, ne da bi mu kaj odgovoril, se sklonim, poberem in mu izročim "Slovenski Narod" ter pokazem odstavek, katerega sem pred par minutami čital. Slomšek čita in se namrdne.

"Hm," pravi, "to nič novega. Dr. Šusteršič in njegova četa petolizcev je prodala "Slovenijožrcem" ne samo Štajersko, ampak tudi Kranjsko, Koroško in Primorsko za bori par grošev. Ali še ne veš tega, da se ta ožlindrana zrga peča s Nemci in Lahji in deluje na škodo slovenskemu narodu? Ali si slišal, da je Plantan zdelan in da je radi tega prišel nazaj z Dunaja?"

Take in enake mi počne praviti

Slomšek, bivši škof itd. na slovenski zemlji in njegovim resnim izrazom nisem verjel, kajti bal sem se, da je Slomšek tak potuhnjeneč, kakor čičaški fajmster, ki se je po krčmah izdajal za najbolj svobodomiselnega človeka v Chicagu, a v svoji kovačnici je pa nabijal po socijalizmu in liberalizmu.

Slomšek je mogel sprevideti, da mi njegov govor ne dopada in radi tega se je poslovil s seboj je pa vzel neki nemški list "Pfaffenpiegel".

Časopise sem položil na mizo in si vzel dalnogleđ, hoteč pokukati na Mars, v tem trenutku pa potegne močan veter (to je bil nebeški veter), in zbije dva časopisa iz zrakoplava. Bila sta slovenska.

Krogli, katera je postajala čim dalje večja, približeval sem se z grozno hitrostjo. Vedel sem, da prva postaja bode na Marsu radi tega me je Brunschmid-Kratohvilova knjiga zanimala, odprl sem predal, kjer sem ponehal zadnjič in počel čitati.

Mislimo si naš severni in južni tečaj poln vode in snega, notranje pokrajine uboge na vodi, mislimo si pokrajine, kjer mi bivamo brez marja, jezer, rek, potokov, studencev itd., mislimo si, da naš običje dež le vsako katoliško sveto leto, ki je menda po vsakih 50 ali 100 let eno od drugega, ni li toraj samoumevno, da bi opustili vse jezikovne in druge malenkostne prepire, ter se složno posvetili najnujšemu vprašanju kako napeljati vodo iz severa in juga v naše žejne pokrajine in tako omogočiti življenje rastlin in bitij.

(Nadaljevanje.)

Kupčija s zaplenjenimi časopisi.

Policija v večjih ruskih mestih je pričela kupčijo s konfiskovanimi časopisi. Prodajajo jih navadni časopisni roznalci in sicer mnogo ceneje, kakor nekonfiskovane eksemplare. Da ta kupčija dobro gre, o tem priča dejstvo, da je general Timofeev uničil v Tiflisu v poldrugem mesecu 34 časopisov.

Bojim se, da se ni

Matija Kozan iz Tribuč, št. 6, ki je zadnjič delal v Camp Bird Mine Colo. pripetila nesreča. Meseca aprila je "Glas Naroda" št. 81 objavil, da je bilo 32 delavcev ubitih in mnogo zasutih v imenovani jami. Rojake in čitatelje "Gl. Sv." prosim, da mi blagovolijo poročati o njem. John Sikonija
Box 19 Roslyn, Wash.

Telefon urada
Main 39.

Telefon stanovanja
228—Y.

Dr. F. E. Hicklin
La Salle, III.

Se priporoča tu živečim Slovanom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

POZORI!

POZORI!

VELIKI SKUPNI IZLET,

.... DRUŠTEV....

"SLAVIJE" IN "SLOVENIJE"

BODE 26, AVGUSTA T. L.
V ATLAS PARKU

na N. 40. ulici, v bližini Češkega Narodnega pokopališča

Športne igre in keglanje na dobitke so na programu. — Slovenske in hrvatske pesmi donele bodejo na okolo toraj pevski zbori bodejo tudi tam.

Odbor je preskrbel ukrenil vse za svobodno zabavo izletnikov.

Vožnja: — Vzemi Halsted do Milwaukee ulice in od tam Elston do vrta ali pa Ashland in Western karo do Elston ulice in od tam do vrta.

Vstop 25c "all ticket."

ODBOR.

POROČNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovrstne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

Wilke

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelok — Elgin ali Waltham. Te vrste ura stane le **\$14.00**

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovjši modi in nizki cen!

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

BRZI POSTARŠKI PAROBROD

— "BROOKLYN" —

ODPLUJE 12 NEW YORKA DNE 23. AVGUSTA T. L.

Ta parobrod je last Frank Zotti-jevega parobrodnege društva, katero so naši rojaki založili, toraj je slovanska last. To je eden največjih in najhitrejših parobrodov, ki plove med New Yorkom in Sredozemskim morjem in obratno, ki vozi pšto Zdr. držav in ki prekosi pot med

New Yorkom in Marsejlem, Francosko v desetih dneh.

Ce se vozite na katerem drugem parobrodu smatrali vas bodejo za tužec in tako tudi z vami postopali, dočim se na tem parobrodu vozite kot zemljak lastnika tega parobroda in toraj je samorazumljivo, da se vam bode streglo kot takim. Po izkrcanju v Marsejlu se takoj odpeljete po suhem čez Bazel proti domu in že drugi dan ste na Kranjskem, domači zemlji. Cena vožnje u listku III. razreda iz New Yorka čez Francosko do Trsta, Reke, Karlova, Bjelovara. Zagzeba ali Ljubljane je

SAMO \$30.00

Ker parobrod zapusti New Yorksko luko točno ob 11, uri dopoludne, morate biti v New Yorku že dan pred odhodom. Ker se je vže več potnikov za ta parobrod javilo, vam priporočamo, da ne odlašate in nam takoj pošljete \$5.00 are, tako, da bodete gotovi za primeren in boljši prostor na parobrodu.

FRANK ZOTTI & CO.

glavni zastopnik F.Z.S.S.Co, za Zdr. države, Canada in Mexico.

108 Greenwich Str., New York. ali 99 Dearborn Str., Chicago, Ill.